

- стандарти професійної етики та професійна незалежність;
- міжнародні стандарти аудиту; законодавчі засади аудиторської діяльності та методика проведення аудиту (професійні навички);
- управління ризиками та внутрішній контроль;
- фінансовий аналіз;
- управлінський облік;
- міжнародні стандарти фінансової звітності; теорія бухгалтерського обліку та законодавчі засади ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності;
- податкове законодавство та законодавство про єдиний соціальний внесок;
- господарське, цивільне та трудове законодавство;
- корпоративне законодавство та законодавство про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом;
- інформаційні технології та комп'ютерні системи;
- фінанси підприємств;
- економіка підприємства та статистика [1].

Професійна компетентність підтверджується шляхом складання кваліфікаційного іспиту, який має засвідчити здатність особи застосовувати теоретичні знання на практиці.

Ці ж вимоги можуть пред'являтися і до аудитора, який здійснює перевірку нефінансової звітності. Водночас теоретичні знання аудитор повинен мати також і у сфері, яка торкається проведення соціального аудиту.

Оскільки соціальний аудит пов'язаний з дослідженням соціальної сфери компанії, узгодженості основних напрямів її розвитку з цілями, напрямками діяльності та стратегією соціальної відповідальності компанії, відповідно аудитор повинен планувати свою роботу таким чином, щоб досягти головної цілі – надати незалежний звіт аудитора про корпоративну соціальну відповідальність замовника.

До переліку робіт, які має виконати аудитор слід віднести такі (за етапами):

1) організація соціального аудиту – вибір ключових показників для соціального обліку; визначення доцільності використання в соціальному обліку існуючої фінансової інформації; визначення обсягу додаткових даних, які повинні фіксуватися, порядку і терміну їх збору; визначення зовнішніх джерел інформації, що повинна акумулюватися; підготовка та використання рахунків для ведення соціального обліку;

2) підготовчий етап – досягнення розуміння основних принципів соціального аудиту керівництвом компанії; формування переліку основних цінностей компанії; складання переліку соціальних завдань компанії, напрямків, у яких вона працює або програм, які реалізовує; складання переліку реальних заходів по реалізації поточних проектів; формування бюджету соціального аудиту та визначення його ціни;

3) визначення меж аудиту і виявлення зацікавлених сторін – визначення мети, завдань, ключових питань, а також заходів для організації проведення соціального аудиту; визначення ключових зацікавлених сторін для

консультацій (як правило, акціонери, уряд, місцева влада і громадянське суспільство); досягнення консенсусу аудитора та керівництва щодо меж аудиту; ідентифікація зацікавлених сторін та укладення договору про проведення соціального аудиту;

4) проведення соціального аудиту – формування плану та програми соціального аудиту; представлення даних накопичених на «соціальних» рахунках аудитору; перевірка аудитором поданих даних, їх оцінка, інтерпретація і подання коментарів щодо якості соціального обліку та звітності; збір аудитором інформації від зацікавлених сторін; формування аудиторського висновку у формі звіту соціального аудитора; поширення звіту аудитора у колі менеджерів, акціонерів та інших зацікавлених сторін; поширення звіту аудитора серед широкої громадськості;

5) здійснення зворотного зв'язку – здійснення зворотного зв'язку, що полягає у більш точному коригуванні окремих заходів соціальної політики, їх реалізація на практиці; перегляд ставлення громадянського суспільства до компанії; узгодження соціальних цілей компанії і виявлених прогалин.; консультації із зацікавленими сторонами, включаючи уряд, місцеву владу та громадянські організації, що дасть змогу уточнити їх можливі ролі у реалізації рекомендацій аудитора [2, с.608].

Вказані етапи дуже яскраво характеризують перелік тих компетентностей, якими має володіти аудитор при здійсненні соціального аудиту, у межах якого знаходиться перевірка нефінансової звітності.

Отже, аудитор у сфері соціального аудиту – це професіонал, який повинен володіти багатьма професійними навичками, зокрема такими:

- відмінні теоретичні знання; ідеальне знання нормативно-правової бази; вміння складати фінансову документацію;
- вміння виявляти порушення і помилки (при цьому потрібно розрізняти, коли це було зроблено навмисно);
- вміння швидко зрозуміти суть діяльності компанії, що перевіряється;
- вміння працювати у всіх програмах, необхідних для проведення повної аудиторської перевірки.

Професійні компетентності аудитора мають також бути нерозривними з особистими якостями, до яких слід віднести: уважність, відповідальність, принциповість, аналітичний склад розуму, креативне мислення, емоційна стійкість.

Список літератури

1. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Закон України від 21.12.2017 № 2258-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення: 12.04.2020).
2. Нацбанк запустить нефінансовий аудит банків // Мінфін : сайт. 15.01.2020. URL: <https://minfin.com.ua/ua/2020/01/15/40421820/> (дата звернення: 12.04.2020).
3. Саченко С. І., Бабій Л. А. Планування соціального аудиту. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 13. С. 607–611.